Ner 91. ROK 1838. SOBOTA 21 KWIETNIA.

Pismo to wychodzi codziennie oprocz niedzieli i swiąt uroczystych w drukarni St. Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące złp. 10 miesięczne złp. 4.

IMIONA RZYMSKIE.
Jutro Sotera i Kaja.

IMIONA SŁAWIAŃSKIE.
Jutro Stażymir.

Gazeta Krakowska.

OBSERWACYE METEOROLOGICZNE.

Dzien godzina	Barometr do 0° R. red. w miarze Paryzkiey	stopnie ciepła podług Reaumura	Psychometr	Wiatr	Stan Atmosfery.	Zjawiska napowietrzne i rozne uwagi
6	26" 9."' 394	† 0°,8	1," 86	zachodni wicher	Pochmurno	Snieg — Deszcz
20 2	10, 838	† 2, 8	2, 42	Zpł. zachodni wicher	,,	Snieg — Deszcz
10	27 10, 371	† 1. 9	2, 29	Zachodni mocny	Pogoda z chmurami	

Część Urzędowa.

Nro 5408.

DYREKCYA POLICYI.

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

Podaje do publicznéj wiadomości, iż są do pozbycia w domu Zarobku i Pracy przy ulicy Kanonnéj pod L. 168 sytuowanym, dwie olearnie kafarowe z drzewa dębowego z duckami i rurkami miedzianemi, młynkiem o dwóch walcach żelaznych, słowem z wszelkiemi do nich potrzebnemi rekwizytami, które w dniu 15 maja r. b. w tymże domu przez publiczną licytacyą sprzedanemi zostaną; każden przeto życzący sobie nabycia wzmiankowanych olearni, zaopatrzony w *vadium* złp. 100 zgłosić się zechce.

Kraków d. 12 kwietnia 1838 r.

Za Dyrektora Policyi,
Majer.
Sekretarz, *Kaniewski.*

— *Kraków.* —

TOWARZYSTWO DOBROCZYNNOŚCI.

W imieniu ubogich w domu ogólnego schronienia na Zamku umieszczonych, ma sobie za miły obowiązek oświadczyć szanownem damom publiczne podziękowanie za łożenie tyle pracy i starania w czasie zbierania fantów i onych na loteryą uporządkowania, jako też za poświęcenie się ich w zbieraniu jałmużny po kościołach w czasie obchodów wielko-tygodniowych, przez które to szlachetne czyny wiele się przyczynić raczyły do wsparcia kassy ubogich. — Racz przyjąć najwyższego uwielbienia godna zacna prezesowo towarzystwa tyle prac, trudów, starań i zabiegów gdy idzie o ulgę cierpiącej ludzkości ustawnie podejmująca; — raczcie przytem wszystkie szanowne damy tak gorliwie jej do tego dobroczynnego celu dopomagające, wyrazy może słabe, ale nieograniczoną wdzięcznością tchnące, od wszystkich za waszą pomocą wspartych ubogich, niewygasłe przyjąć uczucia.

Z uchwały rady ogólnéj tow. dobrocz. zapadłéj dnia 8 kwietnia 1838 r.
Fr. Salezy *Gawroński*, v. p. t. d.

Część Polityczna.

Wiadomości z Poczty czaWhojszéj

— Paryż 12 Kwietnia. —

Dziennik *Constitutionnel* donosi z Logrono pod dniem 3 kwietnia, że wyprawa karlistowska pod dowództwem Taraguela, (nazwisko wcale nieznane,) w wyższéj Arragonii przez jenerała San Miguel pod Carinenią zbitą została na głowę. Zwycięzca zabrawszy 200 jeńców powrócił do Saragossy; wedle opowiadania tegoż (jenerała San Mihuel,) zamiarem jest D. Carlosa udać się do Cantaviei. Espartero opuścił dnia 1. k. Lermę i poszedł ku Soria, gdzie się połączyć ma zdywizyami jenerałów Iriarte i van Halena. Buerens utraciwszy w Walladolidzie jednę brygadę z swéj dywizyi, z resztą jéj poszedł do Segowii. — Junta karlistowska w San Leonerdo, mianowała proboszcza Merino (jenerała w wojsku D. Carlosa) gubernatorem Kastyli, a jenerała Zariategui naczelnym dowódzcą wojska karlistowskiego.«

Donoszą w liście z Bajonny pod d. 9, że w nocy z d. 1 na 2 jenerał Castenada napadł w Ondonedzie dywizyą karlistowską pod dowództwem Castora i zabrał jéj 337 jeńców z 40 officerami. Guergue i Castor którzy się tam połączyć mieli, dla czynienia ztamtąd dywersyi, korzystając z ciemności nocy, schronili się do Balmasady.» Ani o tem zwycięztwie pod Ondanedą ani o tamtem pod Carinerą niedoniosła dotąd żadna depesza telegraficzna, — może późniéj nadejdą.— Tym czasem na giełdzie paryskiéj wczorajszéj i dzisiejszéj 5 procentowe hiszpańskie, z $22\frac{1}{4}$ spadły na $21\frac{1}{4}$. Według wyrachowania jednego z dzienników, nowa pożyczka na 500 milionów realów ugodzona, ledwie 150 mil. przyniesie rządowi madr.; — (60,000,000,) złp. dziennik zaś *Memorial Bordelais* donosi z Medrytu pod d. 6 że tam dowiedziano się iż nawzajem Don Carlos uzyskał pożyczkę w Niemczech na 100 mil. fr., przez jeden ze znakomitych domów handlowych niemieckich zagwarantowaną.

Wiadomości z poprzednich poczt.

— Z Peszłu 25 Marca. —

Któżby opisać zdołał klęski i przygody, które podczas ostatniéj katastrofy lub skutkiem téjże nastąpiły? Aż do téj chwili przeszło już 1000 trupów wydobyto z pod gruzów przystępnych. Liczbę domów które się tam zawaliły, podają już na 2000. Komu wiadomo, jak ogromne zapasy towarów i rozmaitych płodów, były tu na teraźniejszy jarmark walny nagromadzone, ten pojmie bezwątpienia, że dobre mienie kupców tutejszych dotkliwego doznało ciosu, skoro więcéj jak $\frac{3}{4}$ części wszystkich towarów, niszcząca przemoc żywiołu z sobą uniosła. Jarmark został odwołany, a wynikające ztąd kolizye, stają się powodem do nadzwyczajnéj obawy. Jednakże odbieramy ze wszech stron zaspakajające zaręczenia, że ludzkość i dobre chęci obywateli państwa austryackiego, wydźwignie z okropnego położenia swych ziomków niedolą dotkniętych. — Dobroczynność arcyxięzia pelatyna, świetnym ciągle jaśnieje blaskiem; przeznaczył on 100,000 złr. z swojéj prywatnéj szkatuły na opędzenie kosztów wyżywienia podupadłych. Równie daleko sięgają i nędzę obecną ile możności łagodzą, urządzone przezeń środki, których ścisłego wykonania, syn palatyna, arcyxiąże Stefan, rozwijający w téj chwili utrapień, godną uwielbienia czynność, jak najmocniéj przestrzega. Użyto wszelkich sposobów, aby spokojność, porządek, bezpieczeństwo i ulgę mądrze i sprężysto zaprowadzić i urządzić. Dowozy żywności bez opłaty cła i innych, nieustają wcale. Aby ubóstwo i niedostatkowi w robocie ulżyć, wezwano wszystkich wyrobników i furmanów z naznaczeniem wysokiéj zapłaty, aby się po robotę zgłosili. Urządzono wiele szpitalów, przyjęto płatnych dozorców przy chorych, a wynoszących się z miasta wyprawiają kosz-

tem publicznym do miejsc wskazanych, n statkach parowych lub na wozach aż do najbliższéj stacyi, dając każdemu stósowne opatrzenie pieniężne na drogę. Szkoły na pięć tygodni zamknięto, uczniów zaś w gmachach naukowych pomieszczono, gdzie kosztem rządu są utrzymywani przyzwoicie. Szlachta okoliczne, dowodzi w tém zdarzeniu, prawdziwie szlachetnego sposobu myślenia; liczne szlacheckie rodziny, nietylko iż znaczne nadesłały summy pieniężne na wsparcie biednych i znaczną ilość zboża na ich wyżywienie, ale nadto niektóre oświadczyły się z gotowością przyjąć do dóbr swoich po 200 osób z cierpiących niedostatek na bezpłatny koszt życia i utrzymania.

— *Paryż 4 Kwietnia.* —

Na wczorajszém posiedzeniu izby deputowanych, czytał pan Passy sprawozdanie komisyi, przychylne za wnioskiem p. Gouin o redukcyi rentów. Obszerny swój wywód zakończył doniesieniem, że kommissya wezwała do wspólnéj narady ministerium, ale pan Mole oświadczył wyraźnie, że rząd uważa te operacyę finansową za przedwczesną tak dalece, że zamiar przywiedzenia jéj do skutku w tym roku, byłby więcéj niż śmiałym, bo niesłychanie zuchwałym. Mniema on, że nieustaliły się jeszcze stosunki rządu względem nowéj izby, a nadto należy się w tym jeszcze roku spodziewać rozwiązania kilku wielce ważnych przedmiotów politycznych. Najwięcéj trudności przedstawiającemi, uważa minister sprawę Hiszpanii, i mogące mieć miejsce przesilenie handlowe w Ameryce północnéj.

Abd-El-Kadera poslannik, Ben-Arach, przybył wczoraj do tutejszéj stolicy, a dzisiaj będzie mieć posłuchanie u prezesa rady ministrów. Między podarunkami przesłanemi przez niego dla króla ze strony emira, jest 25 wyborowych koni arabskich.

— *Dnia 5 Kwietnia.* —

Hrabia Campuzano wyjechał do Madrytu. Mówią, że o mianowaniu xięcia Fezensac na posła przy dworze tamtejszym, dopiero z monitora powziął wiadomość. Kiedy nowy poseł uda się na miejsce swego przeznaczenia, nie wiadomo jeszcze.

Według doniesienia z Tulonu daty 3 t. m. z., osadzenie miasta Stora w Afryce, jest już stanowczo udecydowane. Kolumna wynosząca 2000 ludzi, będzie w tym celu wysłana z Konstantyny, a zarazem pokaże się na statku parowym 1200 ludzi u brzegu. Nie zpodziewają się silnego odporu, przygotowano przecież wszelkie środki ostrożności, ażeby pokonać odrazu wszelką nieprzyjacielską domonstracyę.

— *Londyn* 30 *Marca.* —

Poseł francuzki jenerał Sebastiani, ma zamiar jutro wyjechać do Paryża.

Morning-Herald czyni zarzuty swemu własnemu stronnictwu, to jest torysom w parlamencie, że dotąd nic jeszcze nie uczynili dla klassy rolniczéj w Anglii, która jęczy pod ogromem ciężarów narzuconych na nią.

Rosprawy w parlamencie względem zarzutu uczynionego ministrom, albo raczéj zamemn p. Palmerston o politykę zachowywaną względem Hiszpanii, wzięły obrót niezwykły a podobno niepraktykowany jeszcze. Zeszłego wtorku, (d. 26 marca), podał lord Eliot swój dawno oczekiwany i wielokrotnie rozbierany wniosek względem nieponowienia znanego rozkazu rady tajnej. Zaczął on od historycznego wywodu, w którym jako naoczny świadek, (ponieważ sam zawierał konwencyę od jego imienia nazywaną), mówił wiele o spokojnym sposobie myślenia pretendenta; ganił lorda Palmerstona, z powodu niesłusznego i nieżądanego wmieszania się do spraw Hiszpanii; twierdził, że legia nie była w niczem pomocna krystynistom, a przecież wojna kosztuje kraj już przeszło 5 mill. funt. szt., nieliczący tego co stracono na papierach hiszpańskich. Powoływał się wre-

szczie na oświadczenie króla Francuzów w mowie tronowéj wyrzeczone, że krew dzieci francuzkich tylko za Francyę wiona być przelana; mniemał, że podany przez niego wniosek; jest jedynem środkiem zaszczytnego usunięcia się od interesu. Rzeczony dopiero co wniosek zamierzał podanie adresu do królowy w treści, że gdy ani Anglia ani Hiszpania niemiały żadnéj korzyści z werbowania poddanych angielskich do służby hiszpańskiéj, przedsiębranego na zasadzie rozkazu rady tajnéj, w takim przeto razie, aby rozkaz ten, zwłaszcza że przez żadne układy nie stał się obowiązującym, więcéj wznawiany nie był. Jeneralny adwokat p. Ferguson bronił postępowania rządu, upewniając, że tym tylko sposobem ochroniono półwysep od zagranicznego wpływu, że z resztą traktat poczwórny wkłada tego rodzaju obowiązek na anglią. Powstałe w tym przedmiocie dosyć żywe rozprawy, w których jedni członkowie mówili za polityką ministrów, drudzy przeciwko téjże, trwały aż do północy, izba więc odroczyła nareszcie posiedzenie swoje i dalsze narady na dzień następny. Nazajutrz, po przeczytaniu kilku petycyj, kiedy przyszła koléj na dalszy rozbiór wniosku lorda Eliot, że było dosyć wcześnie (4 po południu) i nieznajdowało się w izbie więcéj nad stu kilku członków, nikt z obecnych niezabierał głozu. W takim razie, mówca izby (prezes), trzymają się ściśle przepisów, przystąpił do głosowania. Z jednéj strony wołano; tak! z drugiéj: nie! Mówcy się zdało, że większość wołała nie, opozycya przeczyła temu, musiano więc przystąpić do obliczenia głosów i galerye opróżnione zostały. Powstał zgiełk nadzwyczajny w izbie, bo wszyzcy z podziwieniem spoglądali na siebie i nikt nie mógł być mądry z nadchodzącego wydarzenia. W końcu, projektowany adres, zostsł odrzucony większością 70 przeciwko 60 głozom. Cała wina torysów i przyczyna skutku jaki nastąpił, zasadza się na tém, że znakomitsi mówcy mają zwyczaj wstrzymywać się z argumentami swemi na sam koniec rospraw, szczególniéj w ważniéjszych przedmiotach, ażeby jak ertylerya w boju, stanowili rozstrzygnięcie wtenczas, kiedy już wszyscy pomniejsi znużeni i wyczerpani zostaną. Nato się więc spuszczając żaden z tych panów niespieszył się do parlamentu, w mniemaniu, że dość wcześnie choć w nocy przybędzie, a tymczasem nieczekano na nich i walka bez artyleryi rozstrzygnięta została.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 19 *do dnia* 20 *Kwietnia.*

Bleszczyński, Zakrzyński ob., z Polski; — Trzetrzewiński ob., z Galicyi; — Fellinghaus, z Pruss.

Doniesienie.

Podpisany z powodu przedsiewziętéj kilkoletniéj fabryki zmuszony był na czas niejaki zawiesić swą professyą, poukończeniu zaś rozpoczętego dzieła nie szczędząc kosztów w celu dokładniejszego się wydoskonalenia w swéj sztuce, nabrania lepszego gustu, inabycia świeżego sposobu kroju jako też robienia rozmajtych fasonów sukien i t. p. zwiedził nie tylko stołeczne zagranicą miasta Berlin, Lipsk, Drezno i t. p. ale nawet w tychże najsławniejszych i najbieglejszych w téj sztuce majstrów od których znaczny postęp odniósł.— Oczém ma honor nie tylko zawiadomić szanowną publiczność o nowo otwarciu swego warsztatu przy ulicy Szpitalnéj N. 622 ale nadto polecić się jéj łaskawym względom, zapewniając rzetelność i cenę o ile można w tych czasach umiarkowaną.

L. Cengler,
majster krawiecki.

Die Kunst Gallerie aus Wien.

Aufgestellt in der Floriannergasse Nr. 541 ist nur von Nachmittags 6 bis 9 Uhr Abends geöffnet. Selbige ist vermehrt durch einen Mechanischen Taschenspieler, welcher mittelst zweyer Becher die geschwindesten Verwandlungen von vielfältigen Gegenständen aufs Ueberraschendste ausführt, eine Kunstuhr mit 18 Trompeten und zwey Pauken ein eben so schönes als selten Werk, und einen Mechanischen Leiermann.

Eintrittspreis *a* Person 2 Gulden 5 gr. Kinder die Hälfte.

Zur größeren Bequemlichkeit der geehrten Publikums ist die nach der Reihenfolge geordnete Beschreibung an der Casse für 10 gr. zu haben.